

Štev. 7

Leto 12

Izhaja enkrat na mesec.

Naročnina četrtletno 12 dinarjev

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOBLJA

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Za svobodo združevanja delavcev

Govor s. Bogdana Krekića na mednarodni konferenci dela v Ženevi

V razpravi o poročilu ravnatelja Mednarodnega urada dela na mednarodni konferenci dela v Ženevi, ki traja že od 3. junija t. l. dalje, je govoril tudi s. Bogdan Krekić, delegat svobodnih delavskih strokovnih organizacij in centralni tajnik URSSJ ter podpredsednik Mednarodne konference dela. V svojem govoru je izvajal sledeče:

»Poročilo ravnatelja prinaša urejen pregled velikih dogodkov. V njem obravnava najvažnejše gospodarske probleme: avtarkijo, (samopreskrbo držav brez potrebe uvoza), javna dela, investicije in denarstvo; prav tako tudi najvažnejša socialna vprašanja: delovni čas, odmor, dopust in brezposelnost. Pravilno ocenjuje poročilo tudi socialne in gospodarske posledice oboroževanja in se zelo laskavo izraža o velikem, lahko rečem revolucionarnem delu francoske vlade na socialnem polju.

Le enega nisem mogel zaslediti v tem poročilu.

Mednarodni urad dela je bil ustanovljen v svrhu uresničenja socialne pravičnosti.

Kot podlaga socialne pravičnosti v ustavi mednarodnega urada dela je osvojeno načelo: da je najboljša pravičnost tista, ki jo ustvarjajo udeleženci sami. Zato počiva organizacija mednarodnega urada dela na osnovi sorazmernega zastopstva delodajalcev in delavcev, ki so predstavniki svobodnih organizacij. Načelo sorazmernega zastopstva v mednarodnem uradu dela ima kot predpogoj:

svobodo združevanja

v vsaki posamezni državi, kar je v moderni človeški družbi samo ob sebi umljivo.

Kot tretji v ustanovi mednarodnega urada dela je državna oblast, čije naloga je posredovalnega značaja med predstavniki delavcev in delodajalcev.

O vprašanju svobode združevanja poročilo molči.

Organizacija Mednarodnega urada dela se je rodila iz spoznanja, da

socialna nepravilnost ne ogroža samo miru v posameznih deželah, ampak tudi mednarodni mir.

Kako pa naj se rešujejo zamotana vprašanja v naročju moderne družbe, kako naj bo zagotovljen napredek, ako pa niso priznane in dovoljene organizacije interesentov, ki nastajajo v boju za rešitev raznih sodobnih vprašanj? Kako je mogoč napredek

ako pa je presek živec vsega napredka: svoboda organiziranja in mnenja državljanov?

Mednarodni urad dela ni nobena organizacija nad državami, ki bi mogla odločilno vplivati na tok dogodkov. Toda ona predstavlja simbol socialne pravičnosti in človečnosti, zato pa bi ne smela molčati, kadar se ti principi kršijo. Ali ne obstoje dandanes države, v katerih svobodna volja delavstva ne sme priti do izraza, v katerih je svobodno delavsko organizacijo zamenjala uradna ali pa še ta ne, v katerih obstoja pravica združevanja za delavstvo samo na papirju?

Res je, da mednarodni urad dela ne more aktivno posegati v te za-

deve, njegova naloga pa je, da vse take pojave zasleduje in jih zabeleži.

Sovjetska Rusija in Italija ter Nemčija

Ob ustanovitvi so pristopile k Mednarodnemu uradu dela vse pomembnejše države, razen Sovjetske Rusije. V početku je bila odsotnost te države razumljiva, kajti mednarodni urad dela je bila ustanova, zgrajena na predpostavki, da v državah obstoje socialni razredi, ki pa so bili v Rusiji odpravljani v prid državnemu kapitalizmu. Poznejši pristop Sovjetske Rusije je dokazal, da je kljub temu mogoče sodelovanje, ako le obstoja dobra volja, služiti socialnemu miru.

Italija in Nemčija sta takoj v početku pristopili k Mednarodnemu uradu dela. Med tem ko je fašistična Italija ostala v sklopu mednarodne organizacije dela, je Nemčija izstopila.

In ne samo to: v Nemčiji, v tej industrijsko visoko razviti deželi, ne obstoji nobena delavska strokovna organizacija, delavstvu je s silo onemogočeno sodelovati pri odločitvah ki se tičejo njegove usode. To ni brez pomena za mednarodno organizacijo dela, niti za razvoj socialne pravičnosti v državah, ki so sosede Nemčije.

V Sovjetski Rusiji je glasom uradne označbe razredna družba odpravljena. Zato ni bilo mogoče ugovarjati, ako je v prvem in drugem letu bil navzoč na mednarodni konferenci dela samo predstavnik oblasti, kot - kot se je uradno reklo - zastopnik vse družbe. V Nemčiji pa, glasom uradnih izjav, obstoja privatna lastnina, torej obstojajo tudi družbeni razredi; odpravljeno pa je svobodno razredno zastopstvo. Tudi v Italiji obstoja zasebna lastnina, toda tam

Narodna skupščina o zvišanju plač

V zadnji številki »Železničarja« smo v uvodniku objavili izjave odločujočih gospodov, ki so jih podali na raznih agitacijskih potovanjih. Vsi so se strinjali s tem, da je zadnji čas, da se državnim uslužbencem in upokojemcem primerno zvišajo njih prejemki, da bo to zvišanje vsaj nekoliko odpravljalo porastu draginje. Deputacija upokojemcev je dobila celo izjavo finančnega ministra, da se bo potrudil, da bo že v letošnjem budžetu, ki je stopil s 1. aprilom v veljavo, našel kritje za povišanje vseh aktivnih in upokojemskih prejemkov za 5%, kolikor so bili pri zadnji redukciji po mnenju g. ministra zmanjšani prejemki. Ugotovili smo v zadnjem »Železničarju«, da je doslej ostalo vse le pri obljubah kljub vedno bolj naraščajoči draginji.

Deputacije državnih nameščencev in upokojemcev so posamezno po strokah, kakor tudi skupno obiskale razne gg. ministre, skupščino in senat, kjer so pač dobile enako obljubo, da se nahaja to vprašanje v »proučavanju« in da bo rešeno, ako se najdejo potrebna sredstva.

Pri sedanjem zasedanju parlamenta so dne 10. julija poslanci s

obstojajo korporacije kot predstavnice družbenih razredov — ki pa jih vodijo od zgoraj!

Izrecna prepoved združevanja delavcev postoja v: Avstriji, Bolgariji, Grški, Litvi, Letonski in Estonski.

Razen teh primerov javno obstoječe prepovedi svobodnih strokovnih organizacij pa imamo še celo vrsto dežel, v katerih svobodna strokovna organizacija sicer ni izrecno prepovedana, pač pa s strani oblasti ovržane. To so

države, ki hlinijo demokracijo nazven, na znotraj pa se poslužujejo najbrezobzirnejših metod nasilja

proti delovanju svobodnih strokovnih organizacij.

Delavstvo bi moralo napeti vse sile, da bi doseglo povsod to, kar je doseglo delavstvo v Franciji, da bi mogli francoski delavci potem zopet korak dalje. Toda tam, kjer ni svobode organizacije in svobode inicijative, tudi ne more biti pravih uspehov na polju socialne politike. Otrplost na eni strani ima za posledico otrplost na drugi strani.

Zelo bi me veselilo, ako bi bil ravnatelj Mednarodnega urada dela označil v svojem poročilu pota in sredstva,

kako priti do socialne pravičnosti in služiti mednarodnemu miru.

Tridelna sestava mednarodne organizacije dela in svoboda avtonomnih skupin, bi morala obveljati kot načelo tudi v vseh državah.

Tisti, ki žele svobode, se dan na dan za njo bore in doprinašajo žrtve, so svobode vredni in zaslužijo, da jih podpirajo tisti, ki svobodo uživajo, posebno pa mednarodna organizacija dela, ki na te osnovne svoboščine opira svojo ustavo.

podpisi 77 opozicijskih poslancev iz raznih klubov predložili načrt zakona o povišanju prejemkov državnih in samoupravnih uslužbenecv ter so zahtevali od finančnega ministra, da prizna temu zakonskemu načrtu nujnost, da se tako vprašanje zvišanja prejemkov čim hitreje reši.

Po tem zakonskem načrtu naj bi se predvsem ukinila uredba o znižanju prejemkov z dne 15. septembra 1935, ponovno pa uveljavila uredba o draginjskih dokladah z dne 12. marca 1932.

Predlagatelj je imenom podpisnikov tega zakonskega načrta dokazal v kako težkih razmerah žive državni in samoupravni uslužbenci, zlasti vse nižje kategorije z ozirom na dejstvo, da je zadnjemu znižanju plač sledilo povečanje draginje. Bili so časi, ko so gospodarski krogi zahtevali zmanjšanje plač državnim uradnikom. Ti časi pa so minili in plače nameščencev so tako mizerne, da ne trpe pomanjkanja samo nameščenci z družinami vred, marveč težko občutijo to stanje tudi pridobitni sloji, zlasti pa obrtniki, ki so izgubili v sedaj obubožanem uradništvu prejšnjega najboljšega konzumenta. Po zad-

nji redukciji so plače komaj zadoščale za pokritje najskromnejših življenjskih zahtev. Uradnik, zlasti pa nižji nameščenec se je moral v slučaju bolezni, smrti v družini ali šolanja otrok zadolževati. Najboljši dokaz, da je stanje državnih in javnih nameščencev nevzdržno je dejstvo, da je samo slovensko učiteljstvo zadolženo za 15 milijonov dinarjev, to se pravi, da se je povprečno vsak učitelj v zadnjem času zadolžil za 3600 dinarjev, dasi je znano, da se državni nameščenci lahkomišlno ne zadolžujejo.

S statističnimi podatki je interpellant na to dokazal, za koliko so se podražile posamezne življenjske potreščine in je navedel primerjavo draginjskih razmer v posameznih krajih naše države s plačami nameščencev ter tako dokazal, da so plače državnih nameščencev daleko izpod najskromnejšega eksistenčnega minimuma. V tem težkem položaju je dolžnost odločujočih, kakor tudi Narodne skupščine, da prizna zakonskemu načrtu o povečanju prejemkov nujnost in ta zakonski načrt čimprej izglasuje in uveljavi.

Odgovarjal je finančni minister g. dr. Letica, ki je naglasil, da so posamezni člani kr. vlade že opetovano dali izjave, da vlada proučuje vprašanje uslužbenjskih prejemkov ter da bo to vprašanje rešila čim bodo to dovolile finančne razmere. On da je mnenja, da to ne bo dolgo trajalo. Pri takem stanju smatra, da je bil predlog itak kasno vložen ter da vsled tega ne more sprejeti predlagane nujnosti.

Predsednik skupščine je dal na to predlog na glasovanje ter je vladna večina odklonila nujnost tega predloga. Značilno za razpoloženje, ki vlada v poslanskih vrstah je dejstvo, da je bilo pri razpravi o tem za vse državne in javne nameščence ter upokojemce tako važnemu vprašanju prisotno le malo število poslancev ter so nekateri poslanci osporavali veljavnost glasovanja češ, da ni bilo v skupščini toliko poslancev, da bi zamogli po poslovniku pravomočno glasovati, vendar je predsednik odločil, da je glasovanje pravomočno in da je predlog odklonjen.

Organizacije državnih in javnih nameščencev ter upokojemcev bodo morale sedaj, ko so se prepričale, da so vse njih intervencije imele za končen uspeh same obljube, zavzeti odločnejše stališče, ako hočejo računati na uspeh svojih intervencij in na zvišanje prejemkov.

Železničarji, ki želite dati sinove v železniško obrtno šolo, pozori!

Pod naslovom »Sprejem novih učencev v železniške obrtne šole« objavljamo razpis Generalne direktcije, iz katerega je razvidno, da bo letos 220 učencev v starosti od 14 do 16 let sprejetih v železniško obrtno šolo. Ker je rok za vlaganje prošnje le do konca julija 1937, opozarjamo na ta razpis vse železničarje, ki žele dati svoje sinove v železniško obrtno šolo, da prošnje pravočasno vložijo in prilože vse predpisane dokumente.

Ali si že član „Cankarjeve družbe“?

Člani dobe koledar in 3 knjige letno. Piši takoj: „Cankarjeva družba“, Ljubljana, poštni predal 290

